

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ซึ่งพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล มนุษย์จะประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้ภาษาเป็นสำคัญ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความรู้สึก ทศนคติ ตลอดจนประสบการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ อีกทั้งยังเป็นเครื่องช่วยในการแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ ด้วย เพื่อทำหน้าที่แทนมโนภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์ด้วยกันรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส ทางตา หู จมูก ลิ้น และกาย สดับ ธีระบุตร (2521) กล่าวว่าภาษามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต มนุษย์ไม่ว่าชนชาติใดต้องมีภาษา ผู้ที่ไม่มีภาษา อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ พูดไม่ได้ ย่อมมีความลำบากในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น สำหรับการใช้ภาษาของเด็กอนุบาลเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ โดยเฉพาะภาษาพูดของเด็ก Gardner (1964) เน้นว่าการใช้ภาษาในการสื่อความหมายของเด็กมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะการใช้ภาษาเป็นพื้นฐานของการเรียนในระดับที่สูงขึ้น และเด็กอนุบาลที่ยังอ่านเขียนไม่ได้ เด็กจะใช้ทักษะการฟัง และการพูดเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ รอบตัวในสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม (เพ็ญจันทร์ สุนทรจารย์, 2525) ถือได้ว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการของเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากพัฒนาการทางด้านภาษาพูดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ซึ่งความสามารถทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีและแนวความคิดของ Gardner ในทฤษฎีพหุปัญญา ที่กล่าวถึงสติปัญญาทางด้านภาษา ว่าทักษะทางภาษานั้นเป็นส่วนหนึ่งของสติปัญญาโดยตลอด เด็กที่มีพัฒนาการทางด้านภาษาช้าด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม มักพบปัญหาทางด้านสังคมและสติปัญญามากตามมาด้วย

พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัย 5-6 ปี อยู่ในระดับของการคิดค้นคำพัฒนารูปแบบคำเป็นของตนเอง รู้จักที่จะนำมาผูกเป็นประโยคยาวๆ โดยมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด และความสามารถในการเข้าใจความหมายสิ่งที่ผู้อื่นพูด ประโยคจะประกอบด้วยคำประมาณ 6-8 คำ ประโยคมีความยาวซับซ้อนมากขึ้น และมีการเพิ่มจำนวนคำศัพท์อย่างรวดเร็ว ภาษาของเด็กในช่วงวัยนี้ จะมีความคล้ายผู้ใหญ่มากขึ้น ในช่วงวัยนี้เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับเด็กในการพัฒนาความสามารถทางภาษาในรูปแบบที่มีความซับซ้อนทางภาษามากยิ่งขึ้น (Mccarthy, 1946)

จะเห็นได้ว่าพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอนุบาล เป็นไปในรูปแบบการเรียนรู้ด้านการฟังและการพูดเป็นส่วนมาก เมื่อเด็กได้ฝึกการฟังและการพูดแล้วการอ่านและการเขียนจึงจะเป็นขั้นต่อไป ดังนั้นการเปิดโอกาสให้เด็กฝึกฟังฝึกพูด เพื่อตอบสนองความสามารถทางการฟัง การพูดอย่างเหมาะสมจะเป็นพื้นฐานของความสามารถด้านการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นผลงานวิจัยของ Woodward, Carolyn และ Jerome (1977) ที่ศึกษารูปแบบการเขียนของเด็กอนุบาล พบว่า เด็กที่มีความพร้อมด้านการฟัง การออกเสียง การผูกประโยคจะมีความสามารถในการเขียนสูงกว่าเด็กที่ไม่พร้อมในการฟัง การออกเสียงและการผูกประโยค ดังนั้นการฟัง และการพูดจึงเป็นทักษะพื้นฐานของพัฒนาการทางภาษาของเด็กอนุบาล

เด็กอนุบาลสามารถเรียนรู้ทักษะการฟัง การพูดได้ดี เพราะระยะนี้พัฒนาการด้านภาษาเจริญขึ้นมาก (วรรณภา หารชุมพล, 2530) ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมทักษะทางภาษาอย่างเพียงพอ จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว แต่มีเด็กจำนวนไม่น้อยที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาจากที่บ้าน และทางโรงเรียนไม่มากเท่าที่ควร เป็นผลทำให้เด็กขาดประสบการณ์ทางภาษา (ทิตนา แฉมมณี, 2535) ประสบการณ์ทางภาษาที่จัดให้กับเด็กมักเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้ เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ก่อนที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ราศี ทองสวัสดิ์, ม.ป.ป.) จึงเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้ครูปฐมวัยเร่งให้เด็กอ่านออก เขียนได้ เด็กถูกเร่งในหลายเรื่องที่เขาไม่สนใจ ถูกฝึกทักษะจากแบบฝึก (วรรณาท รักสกุลไทย, 2537) โดยละเลยทักษะการพูดการฟัง เป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน เพราะการเรียนการสอน เน้นการท่องจำแต่ไม่เน้นการเข้าใจความหมายและไม่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ จึงกลายเป็นว่าภาษาที่เด็กเรียนรู้มาตั้งแต่เด็กและใช้ได้ดีอยู่แล้วกลายเป็นสิ่งที่ยาก และน่าเบื่อ การเรียนการสอนภาษาจึงประสบความล้มเหลว (บังอร พานทอง, 2534)

สำหรับกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดให้กับเด็กอนุบาลนั้น (Landreth, 1967) ต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้

1) การออกเสียงคำ (producing verbal sounds) ความสามารถทางการได้ยินกับการออกเสียงสำคัญมากสำหรับการพูดของเด็ก เด็กออกเสียงได้ตั้งแต่แรกเกิด และชัดเจนขึ้นเป็นคำ ดังนั้นครูต้องออกเสียงพยางค์หรือคำให้ถูก เพราะเด็กเลียนแบบจากสิ่งที่เด็กได้ยิน

2) การเรียนรู้คำศัพท์ (learning a vocabulary) เด็กเรียนรู้คำศัพท์จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัว การที่เด็กมีประสบการณ์ใหม่ จะทำให้เด็กได้รู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น การที่เขาได้พูดแสดงความคิดเห็น หรือการได้ฟัง ก็ช่วยให้เขาได้คำศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้นอีก

3) การใช้หลักไวยากรณ์เบื้องต้น (using standard rules of grammar) ประโยคมีโครงสร้างตามหลักไวยากรณ์ เด็กค่อย ๆ เรียนรู้หลักไวยากรณ์จากการที่ได้ใช้ภาษาทุกวัน การที่

เด็กได้ใช้คำบ่อย ๆ เด็กเกิดการเรียนรู้ จากคำ มาเป็นการนำคำมาผสมกัน 2-3 คำ การผสมกันหลาย ๆ คำจนเป็นประโยค เด็กสามารถเรียนรู้หลักไวยากรณ์ได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยที่ไม่จำเป็นต้องเรียนรู้หรือท่องจำหลักไวยากรณ์

กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการฟัง การพูดของเด็กมีหลายหลาย เช่น การเล่นเกม ฟังเพลง ดูการแสดง เล่นบทบาทสมมุติ ฟังบทกลอน วรรณกรรมหรือนิทาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้แสดงออกทางภาษาด้านการฟังและการพูด การเล่านิทานนั้นช่วยส่งเสริมทักษะการฟัง การพูดได้เป็นอย่างมาก เพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ มีอิทธิพลต่อความคิดจินตนาการ และมีคุณค่าต่อพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กเป็นอย่างดี (ภิญญาพร นิตยประภา, 2534) ทั้งการพูดและการฟัง เด็กสามารถเก็บความจากเรื่องที่ฟังตามสมควรแก่วัย และฝึกให้เด็กเป็นผู้ฟังที่ดี (ฉวีวรรณ กินาวงศ์, 2526) และยังเป็นสิ่งเร้าที่มีประโยชน์ต่อภาษาพูดของเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะมีการเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนา ชักถาม แสดงความคิดเห็น มีการใช้ภาษาในการโต้ตอบกันระหว่างครูกับเด็ก (เนื่อน้อง สนับบุญ, 2541) ซึ่งในปัจจุบันนี้การเล่านิทานจะมุ่งเน้นฝึกการฟังเพียงอย่างเดียว เด็กเป็นผู้ฟังมักไม่ค่อยได้รับการฝึกให้ถ่ายทอดความคิดที่ได้จากการฟังนิทาน การนำประสบการณ์เดิมของเด็กมาเกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความคิด สิ่งเหล่านี้ครูมองข้ามโดยไม่เห็นคุณค่า (อลิสสา เพ็ชรรัตน์, 2539)

การเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่านิทานวงกลม (story telling circle) หลังจากที่ได้ฟังนิทานจบแล้ว ให้เด็กนั่งล้อมวงแต่งนิทานต่อกับเพื่อน ผูกเป็นเรื่องราว เป็นการฝึกให้เด็กคิดทบทวนและประเมินความคิดความเข้าใจเรื่องราวด้วยตนเอง อีกทั้งยังเปิดโอกาสเด็กได้พัฒนาการใช้ภาษาพูด สื่อความหมายด้วย ดังจะเห็นได้จากภาษาที่เด็กใช้เล่าเรื่องจะคล้ายกับภาษาในหนังสือมากขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่า เด็กมีความจำแนกและมีความละเอียดมากขึ้นในการใช้ภาษา นั่นคือภาษาที่เด็กใช้มีความซับซ้อนของรูปประโยคมากขึ้น (Schickedanz, 1986)

การเล่านิทานวงกลม เป็นเทคนิคการสอนภาษาตามธรรมชาติ เป็นทั้งกระบวนการและวิธีการ ที่เน้นความร่วมมือของเด็ก ๆ โดยการนำของครู Larkin (1996) กล่าวว่า เด็กเป็นเหมือนผ้าใบสีขาว ที่คนเล่าสามารถวาดภาพเรื่องราวลงไป ดังนั้นคนที่เล่าเรื่องต้องเข้าใจในนิทาน เข้าใจเด็ก และฝึกฝนการเล่าการใช้คำพูด ในการถ่ายทอดเนื้อหาของนิทานออกมาเป็นประโยคที่ถูกต้อง มีการใช้ภาษาท่าทางให้เด็กเกิดความสนใจ ติดตามและคล้อยตามเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบจดจำเรื่องได้ด้วยความประทับใจ สามารถจำเรื่องราวและเล่าเรื่องได้ดี (McWilliams, 1998) สิ่งเหล่านี้กระตุ้นให้เด็กติดตาม จับใจความสำคัญของเรื่องแล้วเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของตัวเอง เด็กไม่ได้หัดพูดด้วยวิธีเดียวกับที่เขาต้องหัดอ่าน แต่เด็กพัฒนาการพูดจากการฟังแล้วพูดออกมาเป็นคำ 2-3 คำ แล้วค่อย ๆ พูดเป็นประโยคที่ยาวขึ้น มีคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์

คล้ายคำพูดของผู้ใหญ่ เด็กเรียนรู้คำศัพท์หลายคำและใช้คำศัพท์เหล่านั้น ควบคุมไปกับการพูด (Livo และ Rietz, 1986)

การเล่านิทานวงกลมไม่ใช่สิ่งที่ย่างสำหรับเด็ก แต่การฝึกหัดอย่างถูกต้องจะทำให้เด็กสามารถเข้าใจเรื่องราว พูดถ่ายทอดได้อย่างรวดเร็วและรู้จักการผูกประโยค สร้างเรื่องราวจากพื้นฐานของเรื่องเดิม หรือความรู้เดิมและลงความเห็น ตีความหมายของเรื่องราว เด็กได้ฝึกการจับใจความจากเรื่องที่ฟังรวมทั้งผสมผสานสิ่งที่ฟังเข้าเป็นเรื่องราวได้ (Morrow, 1993)

การเล่านิทานวงกลมโดยเด็กเป็นผู้เล่าต่อกันเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ทางด้านการใช้ภาษาในการพูด ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนผ่านกิจกรรมภาษาที่มีความหมาย ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลม ที่ส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาความสามารถทางภาษาด้านการพูดของเด็กให้มีศักยภาพในการเรียนรู้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลมที่มีต่อความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล 2 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของประโยคและความคล่องในการใช้ภาษา

สมมุติฐานการวิจัย

อลิสซา เพ็ชรรัตน์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาล โดยใช้เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานซ้ำ มีความสามารถในการใช้ภาษาพูดสื่อความหมายสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่อน้อง สันนบุญ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก มีคะแนนความสามารถทางภาษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวลักษณ์ สมวงษ์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาไทยของเด็กวัยอนุบาลที่ใช้ภาษามลยาเป็นภาษาที่หนึ่ง ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในด้านปริมาณในการใช้ภาษา ปริมาณในด้านความคล่องและยืดหยุ่นในการใช้ภาษาเพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรุณญา เพิ่มพีรพัฒน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สูงกว่าความสามารถทางภาษาก่อนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานครั้งนี้ว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลมมีคะแนนความสามารถทางการพูดสูงกว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล โรงเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลมและการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้การเล่านิทานแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล 2 ด้าน ได้แก่

1) ด้านโครงสร้างประโยค และ 2) ด้านความคล่องในการใช้ภาษา

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 8 สัปดาห์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการเล่านิทานวงกลม หมายถึง กลวิธีที่ครูใช้ในการดำเนินการเพื่อให้เด็กสามารถพูดหรือบอกเรื่องราวที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆจากเด็กคนหนึ่งไปสู่เด็กอีกคนหนึ่งโดยอาศัยการต่อเติมเรื่องราวและจดจำเรื่องราวที่ได้ฟัง เมื่อถึงลำดับการเล่าของตน ด้วยวิธีการกระตุ้นด้วยคำถาม การใช้ภาพประกอบ การเสริมแรง

นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่ใช้เล่าในช่วงของการจัดประสบการณ์ทางภาษาซึ่งมีลักษณะดังนี้ 1) ใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย 2) ตัวละครมีตัวเอกตัวเดียวและมีตัวละครร่วมอีก

2-3 ตัว 3) มีสาระข้อคิดที่ดี แก่นของเรื่องชัดเจน 4) นิทานจบอย่างมีความสุข เกิดความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายของตัวละครหลัก

การจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลม หมายถึง การที่ ครูจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกทางการพูด จากการรับรู้ภาษาโดยอาศัยการฟังเรื่องราวจากนิทาน และการทำกิจกรรมกลุ่ม เด็กพูดหรือบอกเล่าเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน โดยอาศัยการฟังแล้วจึงเล่า ต่อเติมเรื่องราวที่ได้ฟังจากเด็กคนหนึ่งไปสู่เด็กอีกคนหนึ่งเป็นวงกลมตามลำดับการนั่ง โดยมี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การตั้งสถานการณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้เด็กฟังนิทานแล้วเลือกสถานการณ์ ตามความสนใจหรือโครงเรื่องจากนิทานที่เด็กได้เคยมีประสบการณ์มาก่อน 1 สถานการณ์ โดยใช้วิธีการลงคะแนนตามความสนใจบนแผ่นภาพ

ขั้นที่ 2 การเล่าเรื่องรอบวง หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้เริ่มต้นการเล่าเรื่อง 2-3 ประโยคแรก จากนั้นให้เด็กคนที่นั่งคนที่หนึ่งที่อยู่ด้านซ้ายมือของครูเป็นผู้เล่าเรื่องต่อไปเรื่อยๆเรียงลำดับ เช่นนี้กับเด็กคนถัดไปจนวนกลับมาถึงครูที่เป็นผู้จบเล่าเรื่อง โดยการเล่าต้องคำนึงถึงความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของเรื่องที่เล่ากับเรื่องราวที่ได้ฟังมาก่อน

ขั้นที่ 3 การสรุปเรื่องราว หมายถึง การจัดกิจกรรมที่让孩子ได้อธิบายประมวลเรื่องราว ตัวละครและฉากในนิทานที่ร่วมกันเล่า โดยมีครูเป็นผู้วาดภาพประกอบ

การจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบปกติ หมายถึง การที่ครูจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ให้เด็กฟัง ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 กระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย การสนทนาซักถามตามเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ การเล่าเรื่องตามเนื้อหา การปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งและข้อตกลงของครู โดยมี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การสนทนาพูดคุย หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้พูดเกริ่นนำ เกี่ยวกับนิทานที่จะเล่า โดยนำเสนอส่วนต่างๆ ของนิทาน ได้แก่ ชื่อเรื่อง ตัวละคร

ขั้นที่ 2 การเล่านิทาน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้เล่านิทานให้เด็กฟัง

ขั้นที่ 3 การสรุปและทบทวน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่让孩子ได้พูดคุยสนทนา ถามตอบคำถาม เรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทานที่ได้ฟัง

ความสามารถทางการพูด หมายถึง ระดับพฤติกรรมการแสดงออกทางการพูดของเด็ก อนุบาล ด้านโครงสร้างประโยคและความคล่องในการใช้ภาษา

โครงสร้างประโยค หมายถึง ส่วนประกอบของประโยคมี 7 บท ได้แก่ บทประธาน บทขยายประธาน บทกริยา บทขยายกริยา บทกรรม บทขยายกรรม และบทเชื่อม

ความคล่องในการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการพูดโดยไม่มี การพูดซ้ำ คำเดิม พยางค์เดิม พูดได้อย่างราบรื่น ไม่ติดขัด ตะกุกตะกัก

เด็กอนุบาล หมายถึง เด็กอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลโรงเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการผลการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลม ที่ส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับเด็กอนุบาล ขั้นตอนวิธีการการเล่านิทานวงกลม หลักการสอนภาษา กระบวนการพัฒนาความคิด และความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลม

2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ เด็กอนุบาลอายุ 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลโรงเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

2.2 ตัวอย่างประชากร คือ เด็กอายุ 5 – 6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลศิวนทร์ สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 14 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มเข้ากลุ่มแบบจับคู่คะแนนจากแบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานวงกลมจำนวน 7 คน และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบปกติจำนวน 7 คน

3. การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

พัฒนาขั้นการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยเทคนิคการเล่านิทานวงกลมพร้อมทั้งศึกษางานวิจัยที่วิเคราะห์หนังสือนิทานสำหรับเด็กเพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ และสร้างแผนการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่า

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาลเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาลมีลักษณะเป็นภาพประกอบการเล่า

4.2 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการหาค่าระดับความยาก ค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเที่ยงของแบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

5.1 ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาลไปให้กลุ่มตัวอย่างทำก่อนการทดลอง (pre-test) เป็นรายบุคคล

5.2 ระยะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยกลุ่มทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการเล่นิทานวงกลมที่มีผู้วิจัยเป็นผู้สอน ส่วนกลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบปกติที่มีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน ทั้งสองกลุ่มใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธและวันพฤหัสบดี วันละ 40 นาที ตั้งแต่เวลา 14.30–15.10 น.

5.3 ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กอนุบาลไปให้กลุ่มตัวอย่างทำหลังการทดลอง (post - test) เป็นรายบุคคล

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถทางการพูดก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองโดยการหาค่า T ใน The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

6.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถทางการพูดก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการหาค่า The Mann-Whitney U Test แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้แนวทางสำหรับครูอนุบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาด้านการพูดของเด็ก